

Valtuustoaloite: Koulun juhlien laajentaminen vanhemmille ja isovanhemmille

Kunnanvaltuusto 09.09.2024 § 44

Vilho Mikkonen jätti valtuustoaloitteen, jossa esitetään, että tulevissa koulun juhlissa otettaisiin aktiivisemmin huomioon vanhempien ja isovanhempien osallistuminen.

Aloitteen on Vilho Mikkosen lisäksi allekirjoittanut 19 valtuutettua.

Valtuustoaloite on kokonaisuudessaan **pöytäkirjan liitteenä**.

Päätös

Kunnanvaltuusto ottaa aloitteen vastaan ja antaa sen edelleen kunnanhallituksen käsiteltäväksi.

Kunnanhallitus 23.09.2024 § 190

Asian valmistelija

kunnanjohtaja Mikko Löppönen, mikko.lopponen@tohmajarvi.fi, puh. 040 105 4001

Esittelijä

kunnanjohtaja Mikko Löppönen, mikko.lopponen@tohmajarvi.fi, puh. 040 105 4001

Päätösehdotus

Kunnanhallitus antaa aloitteen edelleen valmisteltavaksi sivistyslautakunnalle.

Päätös

Hyväksyttiin päätösehdotuksen mukaisesti.

Sivistyslautakunta 11.12.2024 § 118

140/00.02.15/2024 Valtuustoaloite: Koulun juhlien laajentaminen vanhemmille ja isovanhemmille

Vilho Mikkosen 9.9.2024 valtuustolle jättämä valtuustoaloite on osoitus siitä, miten koulujen juhlat koetaan mahdollisuutena kodin ja koulun yhteistyölle ja yhteisön yhteenkuuluvuuden vahvistamiselle.

Opetushallituksen ohjeissa todetaan muun muassa seuraavaa:

Kouluissa ja päiväkodeissa juhlat ovat osa toimintaa ja koulussa osa opetusta, johon lasten ja nuorten tulee osallistua. Opetuksen järjestäjät ja koulut päättävät juhlista ja niiden sisällöstä. Paikallisesti päätetään, onko huoltajilla tai muulla yleisöllä mahdollisuus osallistua juhliin. Yksi vaihtoehto juhlan järjestämiseksi on tilaisuuden kuvaaminen ja lähettäminen muille lapsiryhmille, luokkiin ja koteihin etäyhteyden avulla.

Kaikissa kunnissa koulut tekevät omat lukuvuosisuunnitelmansa ja tuovat ne sivistyslautakunnan hyväksyttäväksi. Niissä kuvataan koulun toimintaa lukuvuoden aikana. Lukuvuosisuunnitelma sisältää myös kyseisen lukuvuoden juhlasuunnitelmat.

On huomionarvoista, että Tohmajärven koulujen, etenkin Kemien osalta, olemme eläneet muutosten aikaa. Vielä muutama vuosi sitten kunnassa olivat Tikkanen koulun ohella Värtsilän koulu, Kemien koulu, Tietäväisen koulu ja Tohmajärven lukio, joissa oli kussakin vähemmän oppilaita ja kullakin omat, osittain perinteikkäätkin juhlaikäntänteet. Kun uusi sivistyskeskus Ahjo valmistui, sen tiloissa aloitettiin opiskelu Maiju Lassilan kouluna ja Tohmajärven lukiona. Kokonaisoppilasmäärä yhtä yksikköä kohtaan kasvoi aiempaan verraten reilusti ja tämä on vaatinut lapsilta, nuorilta ja henkilökunnalta paljon uuden oppimista ja sopeutumista uusiin käytänteisiin. Muutos vaatii aikansa, keskimäärin kolmesta viiteen toimintavuotta, ennenkuin uudet käytänteet on otettu haltuun.

Samaan aikaan koulumaailmassa on eletty yhteiskuntaakin ravistaneen ja tiukkoja kokoontumisrajoitteita asettaneen koronan ja maailmantilanteen aiheuttaman epävarmuuden keskellä. Koulumaailma on muuntunut ja reagoinut nopeastikin kuhunkin tarpeeseen: korona-ajan etäopetus hyvin pikaisella aikataululla, yleisen sairastavuuden ja ohjeistettujen varoaikojen mukaan sijaistusten järjesteleminen, uusien tilojen opetuskäytössä hyödyntäminen. Vaikka ikäluokat ovat pienempiä, samalla monenlaiset tuen tarpeet näyttäisivät kasvaneen, mikä ei ole ainoastaan Tohmajärven koulujen todellisuutta vaan heijastelee yhteiskunnassa nähtäviä ilmiöitä. Henkilökunnalta, oppilailta ja opiskelijoilta on vaadittu lyhyessä ajassa varsin paljon.

Viime vuosina koulun juhlia on järjestetty eri käytäntein. Korona-aikana terveysturvallisuus oli korostettua ja useiden henkilöiden kokoontuminen juhlimaan samaan tilaan kiellettyä. Koronarajoitusten vapauduttua koulut ovat järjestäneet juhlia eri käytäntein, muun muassa hyödyntämällä etäyhteyksiä ja mahdollistamalla juhliin tulon tiettyjen vuosiluokkien huoltajille.

Olemme keskustelleet aiempien vuosien juhla järjestelyiden palautteista koulun rehtoreiden ja Maiju Lassilan koulun ja Tohmajärven lukion johtoryhmän kanssa lukuvuosisuunnittelun yhteydessä. Maiju Lassilan koulussa tämän lukuvuoden juhlien järjestämiseen ja suunnitteluihin on osallistunut koululla henkilökunta ja erityisesti tapahtumatiimi, joka toteuttaa yhdessä lukuvuosittain koulujen henkilökunnan suunnittelukokouksissa sovitut lukuvuoden eri juhliin liittyvät tapahtuma- ja juhla järjestelyt. Vastaavasti Tikkanen koulussa opettajat ovat opettajakokouksen yhteydessä sopineet lukuvuoden tapahtuma- ja juhla järjestelyistä. Kuten Opetushallituksen ohjeissa todetaan: *Kouluissa ja päiväkodeissa juhlat ovat osa toimintaa ja koulussa osa opetusta, johon lasten ja nuorten tulee osallistua* – näin ollen kunta on velvollinen huomioimaan myös siihen liittyvät ohjeistukset ja velvoitteet, kuten kuljetukset ja uskonnonvapauden. Edelleen: *Opetuksen järjestäjät ja koulut päättävät juhlista ja niiden sisällöstä. Paikallisesti päätetään, onko huoltajilla tai muulla yleisöllä mahdollisuus osallistua juhliin.* Opetushallituksen ohjeistuksesta huolimatta Tohmajärven kouluilla on ollut tapana ajoittain myös keskustella vanhempainyhdistyksen ja toimikunnan kanssa juhlista ja huoltajilta tulleista toiveista ja pyrkiä huomioimaan niitä mahdollisuuksien mukaan lukuvuosisuunnittelun yhteydessä. Kemiessä tilavaihtoehtoina on kartoitettu Wärtsiläsali, liikuntahalli sekä ev.lut.kirkko. Juhlia on myös järjestetty tai järjestetään kyseissä tiloissa, vaikkakin enimmäishenkilömäärä rajoittaa kaikkien oppilaiden, huoltajien ja isovanhempien samanaikaista osallistumista. Lukuvuoden tapahtumien, juhlat mukaan lukien, porrastaminen isossa kouluyksikössä on mahdollista eri kellonaikoihin ja eri päivinä, kun taas Tikkanen koulussa juhlia voisi järjestää koulun salin lisäksi esimerkiksi toiminnallisena ulkojuhlaan vaikkapa valaistuja polkuja tai kohteita kiertäen. Maiju Lassilan koulun ulkojuhla voisi toteutua piha-aluetta, pururataa ja/tai teatterialuetta hyödyntäen.

Lähivuosina kodin ja koulun yhteistyötä on tehty monella tapaa. Huoltajat ja läheiset ovat olleet tervetulleita seuraamaan oppilaiden koulupäivän aikaisia tapahtumia tietyissä tilaisuuksissa, kuten urheilukilpailuissa (yleisurheilukilpailut syksyllä, hiihtokilpailut keväällä) tai teemapäivissä (esimerkiksi kunnan kaikkien koululaisten harrastepäivä). Myöskin juhlia on järjestetty ja niihin kutsuttu osa huoltajista tai kaikkien alaluokkien huoltajat. Osa luokista on toteuttanut opettajiensa johdolla myös omia ideoitaan huoltajien ja läheisten kanssa vietettäviin hetkiin koululla. Koulun ja vanhempien välistä yhteistyötä voidaan edistää monin tavoin, kuten vapaaehtoistyöskentelyn ja kulttuuriin tai liikuntaan liittyvien tapahtumien tai projektien kautta. Tänä lukuvuonna huoltajat ovat aktiivisesti osallistuneet myös eri luokkien myyjäistapahtumiin muun muassa Hämärätorin ja Wärtsiläsalin hyvinvointipäivän aikana. Tämä voisi olla osa laajempaa keskustelua siitä, kuinka huoltajat ja läheiset voivat osallistua aktiivisesti koulun arkeen ilman, että juhlien rooli kasvaa liian kuormittavaksi. Tohmajärven koululaisista tehostettua ja erityistä tukea tarvitsevia koululaisia on tällä hetkellä n. 28 prosenttia peruskoululaisista. Koulurauhan kannalta huomioitavaa on, että jokainen muutos totuttuun struktuuriin voi lisätä levottomuutta ja entisestään tarvetta aikuisen antamalle tuelle. Koulurauhaan rauhoittuminen vie aikaa juhliin liittyvien poikkeusjärjestelyjen aikana ja niiden jälkeen, mikä heijastuu monin tavoin opetustilanteisiin ja ryhmän työskentelyrauhaan jopa useiden viikkojen ajan.

Kuten järjestettäessä juhlia, myös kodin ja koulun päivän ja harrastepäivän teemojen ympärillä on eri vuosina mahdollistettu ja jatkossakin mahdollistetaan myös kotijoukkojen osallistuminen tilaisuuteen soveltuvin käytäntein. Näihin toivotaankin runsaasti osallistujia, sillä niitä toteuttamalla harjoitellaan tapakasvatusta, lisätään osallisuuden ja yhteisöllisyyden kokemuksia ja luodaan yhteisiä muistoja kouluvuosista, aivan kuten valtuustoaloitteessakin juhliin liittyen on todettu. Juhlasuunnitelmat kullekin lukuvuodelle varmistuvat lukuvuosisuunnitelman yhteydessä ja niistä tiedotetaan huoltajia wilman kautta. Valtuustoaloite osoittaa, että tohmajärveläiset arvostavat perinteitä ja ovat mielellään osana tärkeää lasten ja nuorten kasvun matkaa lapsuudesta kohti aikuisuutta.

Asian valmistelija

Vs. Maiju Lassilan koulun rehtori Jussi Ohvanainen p. 0503617637

Tikkalan koulun johtaja Päivi Purmonen p. 0505338217

Vs. Tohmajärven lukion rehtori Kaisa Puumalainen p. 0401054153

Sivistys- ja hyvinvointijohtaja Seija Rosti p. 0401054154 seija.rosti@tohmajarvi.fi

Esittelijä

sivistys- ja hyvinvointijohtaja

Päätösehdotus

Sivistyslautakunta hyväksyy selvityksen vastauksena valtuustoaloitteeseen.

Päätös

Hyväksyttiin.
